

Náčrtnuto... od Lucie Bartoš

BÝT JAKO BYROKRAT, NEDÁM NIKDY GÓL. SRÁŽKA S ÚŘEDNÍM ŠIMLEM – JE LOGICKÁ?

BUDEME SI VÁS VÁŽIT, SLIBOVALA VLÁDA PODNIKATELŮM - A UDĚLALA Z NICH PODVODNÍKY

Mám nutkání předhodit nějaké to motto Tomáše [Bati](#), jehož trvající ikonizace - z důvodů nejen podnikavého ducha - je skutečně i po sto letech aktuální. Ale „pouhá“ glorifikace a papouškování jeho již doslova okřídlených citátů zas tolik nezmění. A těžko říct, zda by tento muž - který hledal cesty pro zjednodušení práce, řešil svým dělníkům ubytování, zřídil i firemní banku a také školu - byl zklamán současným zázemím pro soukromničení v tomto státě nebo by pokrčil rameny se slovy: Proti tomu, jaké vám politici vytvářejí podmínky a co si myslí, nemůžu říct ani popel...

CO SI MYSLÍ? TŘEBA TOHLE...

„Každý, kdo se snaží něco dělat, tak **logicky naráží** na problémy, **na byrokracii**,“ [řekl premiér Bohuslav Sobotka](#) na 28. sněmu Hospodářské komory ČR koncem května. Celkem mě potěšilo, že i nejvyšší představitel současné vlády přiznává, že úřednický šiml - toť vskutku pořádný očištec. Pro současné podnikání zejména.

Ovšem pocit potěšení z toho, jaké že to má vládní předseda pochopení nad četnými nářky nás podnikatelů, se ihned přelévá v pocit údivu: Jak snadno čelný český politik takové přiznání vyřkne nad něčím, co často velmi znesnadňuje či dokonce znemožňuje start podnikání v České republice (a ještě navíc mu to připadá „logické“), a co může ovlivnit **k lepšímu právě on** jako český zákonodárce a hlava nejvyššího exekutivního orgánu....

Vypočítat, kdo všechno už za poslední roky pranýřoval politickou garnituru za zvyšování byrokratické zátěže (živnostníci, politická opozice, hospodářská komora, odbory...) by jednak bylo na dlouho a jednak by to bylo tak trochu mlácením prázdné slámy. Někdy totiž přísloví, že „opakování je matka moudrosti“, nevede zcela a dostatečně rychle ke kýženým výsledkům.

„NECH BROUKA ŽÍT“

A copak kdyby šlo jen o pranýřování – ani hospodářská komora není jen a pouze kritickou (byť dlouholetou, a tedy i trpělivou) metlou.

Jakou je kupříkladu ODS, která jen pár dní po premiérově projevu vydala tiskovou zprávu s názvem „Různých předpisů je už tolik, že se v nich často nevyznají ani úředníci a právníci“. V naprosto stejný den shodou okolností hospodářská komora zveřejnila jeden ze svých KONKRÉTNÍCH návrhů, jak břemeno nadbytečné administrativy z beder pracujících občanů sejmout. Takzvaná „paušální daň“ má zjednodušit život podnikatelům tím, že nahradí současnou daň z příjmů fyzických osob a pojistné odvody na zdravotní a na sociální pojištění.¹

To je voda na náš mlýn! Jen houšt! měl by zvolat premiér a obrátit myšlenku v čin. Takový krok by byl jedním z hmatatelných naplnění **Programového prohlášení vlády ČR** (z 12. února 2014), kde hned v *Úvodu* zaznívá poselství, že vláda bude prosazovat ekonomický program pro Českou republiku, který je založen mimo jiné na *podpoře podnikání*. **„Živnostníci, podnikatelé a firmy by v ní měli bezpečně a svobodně podnikat, platit daně a nabízet zaměstnání. Stát pak prioritně zlepši vlastní fungování, (...) služby pro občany; bude si vážit daňových poplatníků a zabrání plýtvání při rozdělování peněz z jejich daní.“**

I v dalším bodě - *2. Priority vlády* – je vyzdvižen „Rozvoj podmínek pro **svobodné podnikání, vymahatelnost práva hned na prvním místě**“. Zatím se mi chce říci 'kdeže loňské sněhy jsou', když víme, jak těžká je dnes vymahatelnost zaplacení faktur, rezignace na úspěšnost soudní cesty ve věcech dlužících dodavatelů, o odvádění DPH z nezaplacených faktur nemluvě...

Jmenovitě pak ministerstvo průmyslu a obchodu si vytyčilo **„snižování administrativní zátěže“**. Rezort financí slíbil „usilovat o změny v daňových předpisech, které při zachování daňového výnosu **sníží náklady poctivých daňových poplatníků na správu daní**.“

---

¹ „Podnikatelé by tak místo vyplňování tří různých formulářů, komunikace s různými institucemi a postupné odesílání peněz na různé účty řešili pouze jednu platbu finančnímu úřadu. Ten by pak částku přerozdělil mezi další instituce – tedy správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně,“ nastínil na sněmu prezident HK ČR Vladimír Dlouhý.

SEZNAM NESVOBODY. MILIONY HODIN NAD LEJSTRY

Jenže, mnohými již schválenými – tedy zcela novými - povinnostmi jako by se vládní kabinet některým svým vlastním prohlášením doslova vysmíval. I ze [„Seznamu nesvobody“](#) z dílny opoziční TOP 09, vydaného letos v květnu, je vidět, že v převažující míře se novoty negativně dotýkají právě podnikatelů.

Přestože ministr financí, Andrej Babiš, dle svých slov *řídí stát jako firmu*, je terčem kritiky za to, že firmám a firmičkám soukromým nepřeje a nejradši by – údajně – všechny živnostníky položil na lopatky nebo zaměstnal pod hlavičkou státu. A jelikož to nejde, alespoň je potřeba je mít pod pečlivou kontrolou. Nic proti tomu, jen je otázkou do pranice, kdy se preciznost supervizorů mění v šikanu a v neoprávněný zásah do osobních svobod. Hned několik bodů zmíněného „Seznamu nesvobody“, které punc omezující a svazující bariéry získaly, je koneckonců z dílny páně Babiše; jako například nic neřešící **kontrolní hlášení DPH**, rozporuplná a narychlo spíchnutá **elektronická evidence tržeb**; dále pak **zavedení zneužitelného ustanovení Přípravy trestného činu krácení daní, trestní odpovědnost právnických osob, Omezení otevírací doby jako počínající diktát obchodníkům**.

„Farmáři tráví více času papírováním než farmařením,“ komentoval obří administrativu v oboru zemědělství Petr Mach ze strany Svobodných. Všeříkající o pocitech českých živnostníků jsou také slogany na webu Soukromníků, kde se skví hesla:

Místo pole stohy lejster (zemědělec František Tomášek)

Na jedno prkno tucet razítek (truhlář Josef Vlasák)

Místo k zákazníkům do fronty na úřad (instalatér Milan Hönig)

Hodně pacientů, ještě víc papírů (zubní lékař Martin Theimer)

Být jako byrokrat, nedám nikdy gól (fotbalista Libor Došek)

Například vyplňováním kontrolního hlášení strávili podnikatelé celkem 2,5 milionů hodin, odhaduje Hospodářská komora ČR (která mimochodem na svém sněmu formulovala jako hlavní téma hádejte co? složitou a nepřehlednou legislativu a nadměrnou administrativní zátěž podnikatelů).

„Zavedení kontrolního hlášení zvýšilo podnikatelům administrativní zátěž a vyvolalo nemalé finanční náklady spojené s implementací do jejich informačních systémů,“ upozorňuje prezident komory Vladimír Dlouhý v tiskové zprávě z 23. května.²

---

² Odevzdávání kontrolního hlášení se neobešlo bez potíží. Podnikatelé nejčastěji naráželi na problémy s evidenčními čísly dokladů. - Více než polovina plátců DPH musela do vlastního vyplňování kontrolního hlášení investovat více hodin, pětina to trvalo 1 až 3 dny. - Co se týká nákladů na zavedení agendy kontrolních hlášení, mikro, malé a střední podniky za ni zaplatily obvykle do 10 tis. Kč. U velkých

DAŇ Z TRAKAŘE? I KDYBY TRAKAŘE PADALY, TO SNAD NE

Že by byl pan ministr Babiš ceněn za to, jak se umí vžít do kůže „obyčejného“ živnostníka, toho se asi nedočká.

Možná by nebylo od věci zkusit se podívat na svůj rezort ze zcela jiného úhlu pohledu a věnovat jeden večer filozofování nad již zmíněným Tomášem Baťou, který konstatoval: „**Veřejným financím** může pomoci jedině: Když **zvýšíme výdělečnou schopnost obyvatel...**“

Přála bych si, aby už se neobjevovaly palcové titulky jako „**Složitá administrativa likviduje rodinné farmy**“.

Pohádka „Tajemství staré bambitky“, na kterou se dívala před časem má dcerka, mě přivádí ještě na jeden nápad. Možná by bylo užitečné, kdyby se šéf financí občas ukázal v hospodě, jako to dělávali kdysi v převlečení králové, aby zjistili, na co lid nadává, co by si přál a zda mu zbývá „něco do huby“. V příběhu museli „obyčejní lidé“ plnit pokladnu takovými nesmysly jako je daň z trakaře nebo daň z hlíny. Zazněla důležitá věc - nejlépe a bez nadávek na vládce se lidem žilo, když platili jednoduše jednu jedinou daň, takzvaný desátek.

*****

HOŤ KAMENEM, KDOS... OKUSIL PODNIKÁNÍ V ČECHÁCH

Slovo „podnikatel“, byť a priori není nositelem žádného emočního příznaku, získalo v České republice skutečně rozporuplné konotace, a to „i bez Babiše“, který podle některých přilévá olej do ohně.

Podnikatel - pro někoho je to člověk, který „vstává, kdy chce, jezdí si drahým fárem, pracují pro něj druzí, firma mu *(jako by tu firmu nevykřesal z popela ten člověk)* vydělává 'těžký prachy'“ - ano, zní to skutečně tak trochu nepřejícně, od někoho až závistivě, ale tedy zejména – nepochopeně. Zní to neuctivě – a že si úctu mnohá OSVČ, která riskovala neúspěšný start a vybudovala podnik v potu vlastní tváře od píky, zaslouží. Zní to urážlivě – jako by bylo špatné být úspěšný, tvořit hodnoty,

---

podniků byly náklady vyšší, třetina z nich za tuto agendu zaplatila řádově desítky tisíc Kč, další třetina pak dokonce více než 100 tisíc Kč. - Podnikatelé se také vyjádřili k otázce, co by jim měl stát nabídnout jako kompenzaci: Dvě třetiny všech podnikatelů by uvítaly hlavně snížení administrativní zátěže dopadající na podnikatele v nedaňových oblastech! Pro třetinu respondentů by adekvátní reakcí státu bylo plošné snížení daní nebo pojistných odvodů.

zaměstnat následně lidi... a také bojovat s byrokratickým marastem. Nejen kvůli němu je ona představa „vstává, kdy chce“ mnohdy přesným opakem reality.

Že k takové paušalizaci ovšem nepodnikatelská veřejnost dochází na základě několika „podnikavých“ filutů, kteří skutečně mozkové závity šroubují nejvíce při přemýšlení, jak co nejvíce krátit daně, je nasnadě. Svůj podíl na tom mají i „drobroseři“ – o těch ještě později.

Těžko se mi chápe, proč v lidské mysli obdiv mnohem víc získá „podnikání“ spočívající v tom, jak co nejsnáze, nejrychleji a beznákladově něco zpeněžit; malou hromádku peněz bez námahy obrátit ve větší - bez ohledu na to, zda se tím něco tvoří či vyrábí nebo zda se za získané peníze poskytuje jakákoliv služba, rada či podobně. Natož myšlenky na budování vztahu se zákazníkem, obchod s lidskou tváří.

Varovné přísloví „lehce nabyt, lehce pozbyt“ už dnes zastraší málokoho.

PŘES MRTVOLY K DOBRU – PŘES DOBRO K MRTVOLÁM

Za tvrdou práci se živnostník prostě vždycky uznání nedočká. Pořádně makat – to se přestává nosit a některým hejskům je to i k smíchu: „No koukej, ten se teda potí. Takhle bych se nedřel“, nedejbože v roli zákazníka „Pumpni ho ještě o slevu - je rád, že prodá.“ Ano, je rád, že prodá, že zvládne EET, že zdaní tak, aby nebyl podezříván z přípravy krácení daně, a něco mu zbyde...

Ať je podnikatel úspěšný nebo se dostane na dno – pro valnou část české společnosti je obě příležitost k jízlivosti. A to je bohužel ideální živná půda pro politiky – vzájemně nepřejícné skupiny obyvatel, které se neumí jednotně sešikovat, nechají se opít rohlíkem - „je přece potřeba zatopit těm živnostníkům, vždyť to jsou všechno podvodníci, co šlí daně, že jo; je přece správné, aby odváděli daně“ ...

Nepřejícný závistivý nepodnikatel souhlasí a mne si ruce, jak že to stát s těmi parazity zatočí; představitel státu si je mne o to víc...

Je to kvalitní „dobroser“, jak s oblibou říká teplický primátor a senátor Kubera. Dobroser, tedy člověk - často politik, který přehnaně koná či prosazuje činnost, o níž je přesvědčen (nebo to aspoň demagogicky tvrdí a podsouvá), že je prospěšná. A neustoupí ani o píd', i když se prosazováním svého záměru, který je dobrý jen zdánlivě, dopouští donebevolajícího omezování svobody. Nebo nových regulací, navalení nových utiskujících povinností...

A Programové prohlášení vlády se statusy všeho nej pro podnikatele? Nevymahatelný cár papíru...

Nezapomeňme, že **spousta zlého byla v historii způsobena ve jménu „dobra“ ...**

Lucie Bartoš, publicistka

(na webu www.ohk-most.cz je text umístěn včetně aktivních hypertextových odkazů na zdroje projevů a citovaných materiálů)